

متن و ترجمه دعای ماه مبارک رمضان (یا علی یا عظیم) همراه با صوت و تصویر

دعای یا علی یا عظیم

از حضرت صادق علیه السلام و حضرت کاظم علیه السلام منقول است که بعد از هر نماز فریضه در ماه رمضان این دعا را بخوانند:

متن و ترجمه دعا:

يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ يَا غَفُورُ يَا رَحِيمُ أَنْتَ الرَّبُّ الْعَظِيمُ

ای خدای بلند مقام ای بزرگوار ای آمرزنده ای مهربان تویی خدای بزرگ

الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

که هیچ مثل و مانندی ندارد و به گفتار و کردار خلق شنوا و بیناست

وَ هَذَا شَهْرُ عَظَمَتِهِ وَ كَرَمَتِهِ وَ شَرَفَتِهِ وَ فَضْلَتِهِ عَلَى الشُّهُورِ

و این ماه است که مقامش را عظیم کردی و کرامت و شرافت و فضیلتش بر سایر ماه ها دادی

وَ هُوَ الشَّهْرُ الَّذِي قَرَضْتِ صِيَامَهُ عَلَيَّ وَ هُوَ شَهْرُ رَمَضَانَ

و این ماه است که روزه اش بر من واجب گردانیدی و این ماه رمضان است

الَّذِي أَنْزَلْتَ فِيهِ الْقُرْآنَ هُدًى لِلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَ الْفُرْقَانَ

که در آن قرآن را نازل فرمودی برای راهنمایی مردم و روشن کردن راه هدایت و جدا نمودن حق از باطل

وَ جَعَلْتَ فِيهِ لَيْلَةَ الْقَدْرِ وَ جَعَلْتَهَا خَيْرًا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

و شب قدر را در این ماه مقرر داشتی که آن شب بر هزار ماه برتری دادی

فَيَا ذَا الْمَنِّ وَ لَا يَمُنُّ عَلَيْكَ مَنْ عَلَيَّ بِفَكَارِكِ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ

پس ای خدایی که بر همه منت داری و هیچ کس بر تو منت ندارد بر من منت گزار در میان آن همه بندگان که منت گزارده ای و از آتش دوزخ نجات بخش

فِيمَنْ تَمَنُّ عَلَيْهِ وَ أَدْخَلْنِي الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

و به بهشت ابدت داخل گردان به حق رحمت بی‌پایانت ای مهربان ترین مهربانان عالم

برخی اعمال ماه رمضان

ماه رمضان زمانی ویژه برای تأمل است در زندگی و آنچه که آدمی در گذشته به انجام رسانیده است با توجه به اینکه می‌توان گفت خدای متعال با تمام فضل و رحمت خود از بندگانش میزبانی می‌کند، همگان در این مدت می‌توانند اگر نقص و قصوری در گذشته خویش داشته‌اند، آنها را اصلاح کرده و بر سر این خوان الهی از برکات عظیمی که در آن وجود دارد بهره ببرند و در مسیر بندگی حق تعالی یک شبهه ره صد ساله را بپیمایند

در روایتی از پیامبر گرامی اسلام (ص) علت نام گذاری ماه مبارک رمضان به «رمضان» اینگونه بیان شده است .
«این ماه را» رمضان «نامیدند چون گناهان را می‌زداید».

«رمضان» نام خدا

در برخی احادیث آمده است که «رمضان» یکی از نام‌های خدای سبحان است و نهی شده است که آن را بدون احترام و افزودن واژه «ماه» به کار ببرند
رسول گرامی اسلام (ص) می‌فرماید
«نگویید» رمضان «چون» رمضان «یکی از نام‌های خدای تعالی است. بلکه بگویید» ماه رمضان” .

نام‌های ماه رمضان

برخی از اوصاف و نام‌های این ماه مبارک اشاره به عظمتی دارد که خداوند متعال برای این ماه قرار داده است، مانند: ماه خدا، ماه میهمانی خدا، ماه نزول قرآن، ماه برکت، ماه رحمت، ماه آموزش و ...
دسته دوم این نام‌ها اشاره به وضعیت اخلاقی مومنان دارد که سبب ارتقای وجودی و تعالی معنوی آنان می‌شود مانند ماه پاک کننده، خالص سازی، صبر، توبه، بازگشت، استغفار، اطاعت، مسابقه
دسته سوم نام‌های ماه مبارک رمضان نیز به وظایف عبادی بزرگی که مومنان در کنار روزه این ماه باید به آن بپردازند اشاره می‌کند مانند ماه تلاوت قرآن، نماز، دعا، عبادت و ماه بهار قرآن
دسته چهارم از اسامی ماه رمضان به برخی از وظایف مومنان نسبت به دیگران اشاره می‌کند که باید در این ماه توجه جدی به آنها داشت. مانند ماه مسلمانی، مساوات، همدردی و بهار فقیرانه
از توجه به این اسامی متعدد ماه مبارک رمضان متوجه می‌شویم وظایف اجتماعی انسان با وظایف فردی او آمیخته است چنانکه دستورات شرعی با وظایف اخلاقی پیوند نزدیکی دارد و رعایت همه این جوانب ضروری است.

اهمیت ماه رمضان

این ماه اهمیت خاصی نسبت به دیگر ماه‌های سال دارد و تنها ماهی است که نام آن در قرآن کریم آمده است
ماه رمضان زمانی است برای راهنمایی مردم، بیان راه، روش هدایت و جدا ساختن حق از باطل، قرآن نازل شده است پس هر کس که این ماه را دریابد باید در آن روزه بگیرد و هر کسی بیمار و یا در سفر باشد باید به همان تعداد از روزهای دیگر را روزه بگیرد
حضرت علی (ع) در خطبه خود در اولین روز از ماه مبارک رمضان فرمودند: « ای مردم، این ماه، ماهی است که خداوند بر ماه‌های دیگر برتری داده است همچون برتری ما خاندان اهل بیت (ع) بر دیگر مردم و ماهی است که درهای آسمان و درهای رحمت در آن گشوده شده و درهای دوزخ در آن بسته می‌شوند. این ماه شما همچون ماه‌های دیگر نیست، روزهایش برترین روزها و شب‌هایش برترین شب‌ها و ساعاتش بهترین ساعت‌ها است» .

سه ویژگی ماه مبارک رمضان

ویژگی اول: ماه خدا

با آنکه تمام روزها و ماه‌ها، ماه خدا است و او مالک مطلق زمین، زمان، اوقات و احوال است اما خود آن مالک و قادر متعال بعضی روزها را همراه با لطف خاص برای بندگان قرار داده است که در کلام اولیای دین از آنها به عنوان «ایام‌الله» تعبیر شده است.

ویژگی دوم: ماه میهمانی خدا

اگر ماه مبارک رمضان ماه خداست همه کسانی که به خدا اعتقاد دارند و با قصد اطاعت فرامین الهی وارد این ماه می‌شوند میهمانان خدا هستند که دعوت الهی را برای روزه گرفتن و دوری از گناهان و توجه بیشتر به بندگی حق اجابت کرده و با قبول دعوت الهی بر سر سفره گسترده رحمت حق نشسته‌اند و از غذاهای معنوی و ضیافت الهی بهره می‌برند.

ویژگی سوم: ماه رمضان آغاز سال

در روایت متعدد به این ویژگی ماه رمضان تاکید شده است که این ماه آغاز سال است
به نظر علامه مجلسی اول سال بودن ماه محرم طبق قول مشهور عرب است و این امور می‌تواند به حساب اعتبارات مختلف تفاوت داشته باشد. پس ممکن است اولین سال شرعی، (در تقویم دینی و در زمینه شروع مناسک و امور دینی) رمضان بوده و اول سال عرفی، ماه محرم باشد.

برکات ماه رمضان

آمرزش گناهان از سوی خدای متعال، آزادی از آتش دوزخ، رحمت، اجابت دعا، به بند کشیده شدن شیطان، از جمله برکات ماه مبارک رمضان است

رسول خدا (ص) در حدیثی می‌فرماید

«چون شب اول ماه رمضان می‌شود خداوند از آفریدگان هر که را بخواهد می‌آمرزد و چون شب بعد فرا رسد دو برابر آنان را می‌آمرزد، شب بعد (نیز) دو برابر همه‌آنانی که آمرزیده و آزاد کرده است می‌آمرزد تا در آخرین شب ماه رمضان دو برابر آنچه در هر شب آزاد کرده است از آتش آزاد می‌کند»

امام رضا (ع) می‌فرماید

«ماه رمضان، ماه برکت، رحمت، آمرزش، توبه و بازگشت به سوی خداست پس آنکه در این ماه آمرزیده نشود پس کدام ماه آمرزیده می‌شود؟»

در مورد اعمال ماه مبارک رمضان در مفاتیح الجنان اعمال زیادی ذکر شده است که خوانندگان گرامی را جهت خواندن و انجام این اعمال به مراجعه به این کتاب معرفی می‌نماییم، اما به طور کلی اعمال ذیل در ماه رمضان وارد شده است

۱- **روزه که از واجبات بر مؤمنین می‌باشد** . روزه وسیله‌ای است جهت تربیت روح و روان انسان. البته، روزه مختص بدن نیست بلکه روزه زبان، چشم، نفس، قلب، روح و سر نیز ضروری می‌باشد. روزه زبان عبارتست از محافظت و نگهداری زبان از دروغ، غیبت، تهمت و امثال این‌ها

روزه چشم عبارتست از: خودداری نمودن چشم از نگاه کردن به مناظر ممنوعه و حرام. روزه گوش عبارتست از: خودداری کردن از شنیدن سخنان لغو و بی‌هوده و غیبت و... روزه نفس که عبارتست از: ترک آرزوها و آمال دنیوی و ترک شهوات نفسانی، روزه قلب که عبارتست از: تخلیه قلب از محبت دنیا و زینت‌های آن . روزه روح عبارتست از: تخلیه آن از آرزوی نعمت‌های اخروی. روزه سر عبارتست از: قطع نمودن از غیر خدا و باز داشتن روح و روان از غیر او. پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «روزه سپری در برابر آتش است. روزه بگیرد تا تندرست شوید. برای هر چیزی زکاتی است و زکات بدن‌ها روزهداری است.»

۲- **قرائت قرآن** : در احادیث آمده است که ماه رمضان بهار قرآن است. امام صادق (ع) می‌فرماید: «با قرآن به استقبال قرآن بروید. ضمن اینکه ثواب قرائت یک آیه از قرآن در ماه مبارک رمضان برابر است با یک ختم قرآن در ماه‌های دیگر.»

۳- **دعا و استغفار** : ماه رمضان ماه دعا و استغفار است. روایت شده که امام زین‌العابدین (ع) در این ماه جز به دعا و تسبیح و استغفار و تکبیر لب نمی‌گشود. چراکه طبق فرموده پیامبر (ص): «دعای روزه‌دار ردّ نمی‌شود.»

۴- **خواندن ادعیه مخصوص ماه مبارک رمضان که در هر روز و برای تعقیبات نماز وارد شد** . مثل دعای یا علی یا عظیم... و دعای اللهم ادخل علی... و دعای افتتاح و دعای سحر و دعای افطار و...

۵- **غسل نمودن در این ماه که ثواب بسیار دارد.**

۶- **خواندن نمازهای مخصوص ماه مبارک رمضان**

۷- **افطار که از لحظات بسیار معنوی در ایام رمضان است** . خداوند در این زمان هزار هزار کس یعنی یک میلیون نفر را در هر روز از ماه رمضان از آتش جهنم نجات می‌دهد. ضمناً یکی از اعمال پسندیده و خوب ماه رمضان افطاری دادن به روزه‌داران است که طبق روایت از امام صادق (ع) آمده است که افطاری دادن در ماه رمضان اجر کسی را دارد که ۳۰ بنده مؤمن را آزاد کرده باشد.

۸- **سحر** : پس از افطار، سحر هم از لحظات پر معنویت ایام رمضان می‌باشد که ادعیه و اعمال مخصوص دارد. در حدیثی آمده است که (حق تعالی و ملائکه صلوات می‌فرستند بر آن‌ها که استغفار می‌کنند در سحرها و سحری می‌خورند) خواندن نماز شب و نافله، دعا و استغفار و... هم از اعمال سحر می‌باشد.

۹- **نیکی در حق مؤمنان، صلّه رحم، رسیدگی به درماندگان و مستحقان، صدقه و انفاق، خواندن نمازهای واجب و مستحبی، صلوات بر پیامبر (ص)، دعا در حق مؤمنان و گذشتگان، قرائت قرآن و ادعیه، استغفار، یتیم نوازی و...** از اعمال این ماه مبارک است

امید است مؤمنان از این ماه پر برکت بهره کافی ببرند.

